

BÀI TUYÊN TRUYỀN

PHÒNG CHỐNG BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT

1. Nguyên nhân của bệnh, cách lây truyền:

Bệnh sốt xuất huyết do virus Dengue (Đen- gơ) gây nên. Virus Dengue lây truyền từ người bệnh sang người lành qua loài muỗi có tên là Aedes aegypti (An-des-ê- gyp-ti) thường được gọi là muỗi vằn. Bệnh lây lan do muỗi vằn đốt người bệnh nhiễm vi rút sau đó truyền bệnh cho người lành qua vết đốt.

Muỗi vằn có màu đen, trên thân và chân có những đốm trắng. Muỗi thường đậu ở quần áo, chăn, màn trong nhà.

Muỗi vằn hoạt động hút máu và ban ngày, cao nhất là vào sáng sớm và chiều tối.

* Lưu ý: Dịch SXH thường xảy ra theo mùa, dịch bắt đầu từ tháng 4 và kéo dài đến cuối năm, cao nhất vào tháng 7,8,9,10. Cả người lớn và trẻ em đều có thể bị mắc sốt xuất huyết.

Vòng đời của muỗi vằn trải qua 4 giai đoạn: Trứng bọ gậy, lăng quăng, muỗi trưởng thành.

2. Sự nguy hiểm của bệnh sốt xuất huyết:

- Bệnh chưa có thuốc điều trị đặc hiệu và chưa có vắc xin phòng bệnh.
- Thường gây ra dịch lớn với nhiều người mắc có thể gây tử vong nhất là với trẻ em, gây thiệt hại lớn về kinh tế, xã hội.
- Bệnh sốt xuất huyết do vi rút gây ra với 4 type gây bệnh, một người có thể mắc nhiều lần do nhiễm các type vi rút khác nhau.

3. Biểu hiện của bệnh:

- Sốt cao đột ngột 39 - 40 độ C, kéo dài 2 - 7 ngày.
- Đau đầu dữ dội ở vùng trán.
- Đau hốc mắt, đau người, các khớp
- Buồn nôn
- Phát ban
- Xuất huyết: dưới da, chảy máu mũi, xuất huyết tiêu hóa....

4. Cách phòng chống bệnh SXH:

- Dùng thuốc xịt muỗi, nhang diệt muỗi, vợt muỗi bằng điện...
- Thoa kem chống muỗi đốt, mặc quần áo dài tay đối với trẻ em, ngủ màn kê cả ban ngày...
- Sắp xếp quần áo, đồ vật trong nhà gọn gàng, ngăn nắp.
- Thường xuyên cọ, súc rửa lu, thùng, chum, vại, phi, chậu... , dùng bàn chải cọ sát để loại bỏ trứng muỗi bám vào thành dụng cụ. Đậy nắp không cho muỗi vào đẻ trứng.
- Đối với những dụng cụ chứa nước lớn không thể xúc rửa hoặc đậy nắp được ta có thể thả cá diệt lăng quăng, bọ gậy.
- Đối với các dụng cụ khác: bát kê chân chạn, lọ hoa, chậu cây cảnh... thay nước ít nhất một lần trong một tuần, cho muối ăn hoặc dầu lynn vào bát kê chân chạn, cọ rửa thành của vật dụng để loại bỏ trứng.
- Loại trừ ổ bọ gậy bằng cách phá hủy hoặc loại bỏ những ổ nước tự nhiên hay nhân tạo trong và xung quanh nơi ở.
- Thu dọn rác (chai, lọ, bát, lu vỡ, vỏ hộp nhựa, lốp xe hỏng, vỏ gạo dứa...)
- Lắp các hốc cây bằng xi măng, cát, sửa chữa các máng nước bị hỏng, khơi thông cống rãnh bị tắc nghẽn.
- Dọn dẹp vệ sinh xung quanh nhà sạch sẽ.
- Tích cực phối hợp với Trạm y tế trong các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch.

Vì sức khỏe của mỗi gia đình và của cả cộng đồng. Ủy ban nhân dân xã Tự Cường kêu gọi tất cả mọi người hãy quan tâm thực hiện tốt các biện pháp phòng chống bệnh sốt xuất huyết với khẩu hiệu: **“Không có bọ gậy, lăng quăng, muỗi, không có sốt xuất huyết”**.

MỘT SỐ TÀI LIỆU TRUYỀN THÔNG BẰNG HÌNH ẢNH, TỜ RƠI VÀ POSTER VỀ PHÒNG CHỐNG SỐT XUẤT HUYẾT VÀ MỘT SỐ KIẾN THỨC TRONG VIỆC NHẬN BIẾT BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT, THEO DÕI, CHĂM SÓC BỆNH NHÂN SỐT XUẤT HUYẾT

(Nguồn: Bộ Y tế và HCDC Trung tâm Kiểm soát bệnh tật thành phố Hồ Chí Minh)

Sốt xuất huyết là gì?

- Sốt xuất huyết là bệnh **truyền nhiễm** do vi-rút Dengue gây nên.
- **Muỗi vằn** là côn trùng trung gian truyền bệnh.
- Bệnh **xảy ra quanh năm**, thường gia tăng vào mùa mưa. Bệnh gặp ở cả **trẻ em** và **người lớn**. Bệnh có thể dẫn đến tử vong nếu không được chẩn đoán sớm và xử trí kịp thời.

Đến bệnh viện ngay khi có biểu hiện sốt cao.

Tài liệu sốt xuất huyết

1

Dấu hiệu nhận biết bệnh sốt xuất huyết

- **Sốt cao** đột ngột, liên tục, khó hạ sốt.
- **Các triệu chứng khác:** Nhức đầu, chán ăn, buồn nôn, phát ban, đau cơ, đau khớp, đau hố mắt, ...

***Đến bệnh viện ngay khi
có biểu hiện sốt cao.***

Dấu hiệu trở nặng *của bệnh sốt xuất huyết*

- **Lừ đừ, bứt rứt, bồn chồn**
- **Đau bụng**
- **Có biểu hiện chảy máu:** Chảy máu chân răng, mũi, ói máu, đi cầu phân đen, có kinh bất thường ở nữ
- **Khó thở, thở nhanh**
- **Nôn ói nhiều**
- **Ở trẻ em cần lưu ý:** Trẻ có biểu hiện bỏ ăn, bỏ bú, mệt mỏi dù hết sốt

***Đến bệnh viện ngay khi
có biểu hiện sốt cao.***

7 biện pháp triệt nơi sinh sản của muỗi truyền bệnh sốt xuất huyết

1 Ngăn cản muỗi tiếp xúc nguồn nước: Che, đậy kín vật chứa bằng vật liệu mà muỗi không bay qua được.

2 Sử dụng thiên địch của lăng quăng: Thả các loại cá ăn lăng quăng, bọ nước (mesocyclops),... vào dụng cụ chứa nước.

Tìm và loại bỏ nơi muỗi vẫn đẻ trứng

7 biện pháp triệt nơi sinh sản của muỗi truyền bệnh sốt xuất huyết

3 Sử dụng hóa chất để diệt lăng quăng: Sử dụng hóa chất diệt lăng quăng theo hướng dẫn của nhân viên y tế.

4 Không để các vật có thể chứa nước bị đọng nước: Lật úp vật chứa, đục lỗ, khơi thông dòng chảy, làm bằng phẳng các nơi bị đọng nước, che chắn để tránh nước mưa.

Tìm và loại bỏ nơi muỗi vẫn đẻ trứng

7 biện pháp triệt nơi sinh sản của muỗi truyền bệnh sốt xuất huyết

5 Loại bỏ vật chứa nước: Loại bỏ phế liệu, thu gom rác thải có thể trở thành môi trường sống của muỗi.

6 Thường xuyên vệ sinh, làm sạch vật chứa nước: Thay nước và chà rửa vật chứa nước định kỳ không quá 7 ngày 1 lần.

7 Thay đổi hình thức trữ nước: Sử dụng trực tiếp từ vòi hoặc bồn chứa có nắp đập kín.

Tìm và loại bỏ nơi muỗi vẫn đẻ trứng

06 DẤU HIỆU NGUY HIỂM CỦA BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT

LỪ ĐÙ, BÚT RÚT, BỒN CHỒN

ĐAU BỤNG

CÓ BIỂU HIỆN CHẢY MÁU

Chảy máu chân răng, mũi, ói máu, đi cầu phân đen, có kinh bất thường ở nữ

KHÓ THỞ, THỞ NHANH

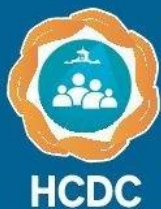

Ở TRẺ EM CẦN LƯU Ý

Trẻ có biểu hiện bỏ ăn, bỏ bú, mệt mỏi dù hết sốt

NÔN ÓI NHIỀU

SỞ Y TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT

Theo dõi và chăm sóc bệnh nhân Sốt xuất huyết tại nhà

Một số trường hợp mắc sốt xuất huyết có thể theo dõi tại nhà, tuy nhiên việc theo dõi tại nhà phải cần tuân thủ sự hướng dẫn của bác sĩ

Những lưu ý khi theo dõi, chăm sóc người bệnh sốt xuất huyết tại nhà:

Hạ sốt: Lau mát tích cực. Khi cần hạ sốt bằng thuốc chỉ được sử dụng Paracetamol. Không được dùng Aspirin hoặc Ibuprofen để hạ sốt.

Ăn: thức ăn lỏng, dễ tiêu. **Không dùng:** thức ăn, nước uống có màu đen, đỏ, nâu.

Uống: nhiều nước để bù vào lượng nước đã mất do sốt cao, ăn uống kém, có thể uống các loại nước dinh dưỡng từ trái cây, sữa để cung cấp thêm vitamin, chất khoáng, năng lượng.

Tái khám: theo lịch hẹn của bác sĩ hoặc ngay khi có dấu hiệu trở nặng.

Dấu hiệu bệnh sốt xuất huyết trở nặng:

Giai đoạn hết sốt (thường vào ngày thứ 5 – 7 của bệnh) là giai đoạn bệnh thường tiến triển nặng, cần chú ý theo dõi các dấu hiệu trở nặng của bệnh

Đau bụng, buồn nôn hoặc nôn.

Có dấu hiệu xuất huyết: Chảy máu cam, chảy máu chân răng, ói ra máu, tiểu ra máu, đi tiêu ra máu hoặc tiêu phân đen, chảy máu âm đạo ở nữ.

Tay chân lạnh, hết sốt nhưng vẫn mệt, ở trẻ em cần lưu ý dấu hiệu li bì

Thay đổi tri giác (kích thích, lơ mơ, co giật ...)

Khi thấy người bệnh có một trong các dấu hiệu trở nặng trên, cần đưa ngay đến cơ sở y tế gần nhất để được điều trị thích hợp.

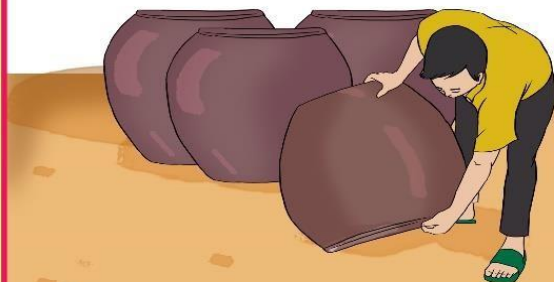
SỞ Y TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT
125/61 Âu Dương Lân, P. 3, Q. 8, TP.HCM
Website: www.hcdc.vn
Fanpage: www.facebook.com/ksbthcm/

Giấy phép xuất bản số: 97/GP-STTTT
ngày 30 tháng 12 năm 2020
của Sở Thông tin và Truyền thông
Thành phố Hồ Chí Minh

NHÀ NHÀ DIỆT MUỖI, LĂNG QUẲNG PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH DO VI RÚT ZIKA VÀ SỐT XUẤT HUYẾT

1 Đậy kín và cọ rửa bên trong các dụng cụ chứa nước ít nhất 1 lần/tuần

2 Lật úp các dụng cụ chứa nước khi không dùng đến

3 Loại bỏ vật phế thải gây đọng nước

4 Thay nước bình bông ít nhất 1 lần/tuần. Bỏ muối vào bát kê chân chạn.

5 Thả cá để diệt lăng quăng.

6 Chủ động phối hợp với ngành Y tế trong các chiến dịch diệt lăng quăng và phun hóa chất diệt muỗi.

BỘ Y TẾ KÊU GỌI NGƯỜI DÂN MỖI TUẦN HÃY DÀNH 10 PHÚT ĐỂ DIỆT BỌ GÂY/LĂNG QUẲNG VÀ THỰC HIỆN CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH SAU:

1

Kiểm tra, phát hiện và diệt lăng quăng trong các dụng cụ chứa nước sinh hoạt bằng cách thường xuyên thay rửa, đậy nắp kín bể và các vật dụng chứa nước, thả cá để tiêu diệt lăng quăng.

4

Ngủ màn phòng muỗi đốt ngay cả ban ngày, mặc quần áo dài tay, dùng bình xịt muỗi, hương muỗi, kem xua muỗi, vợt điện muỗi... để diệt muỗi và phòng muỗi đốt.

2

Thường xuyên thay nước ở các lọ hoa, thả muỗi hoặc hóa chất diệt bọ gậy vào bát nước kê chân chạn, bể cảnh, hòn non bộ, khay nước thải tủ lạnh...

5

Tích cực phối hợp với ngành Y tế trong các chiến dịch diệt bọ gậy/lăng quăng và các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch.

3

Loại bỏ các vật liệu phế thải, hốc nước tự nhiên, lật úp các vật dụng có thể chứa nước không sử dụng, để không cho muỗi đẻ trứng.

6

Khi bị sốt đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn điều trị. Không tự ý điều trị tại nhà.

07 NGUYÊN TẮC

TRIỆT NƠI SINH SẢN CỦA MUỖI SỐT XUẤT HUYẾT

01 Che, đậy kín vật chứa bằng vật liệu mà muỗi không bay qua được.

02 Thả các loài động vật ăn lăng quăng như: cá bảy màu, cá lia thia, bọ nước (mesocyclops), ... vào các dụng cụ chứa nước.

03 Cho vào các vật chứa, khu vực đọng nước các chất như muối ăn, vôi bột, bột giặt, dầu ăn, hóa chất chuyên dụng, ... tiêu diệt lăng quăng.

04 Lật úp vật chứa, đục lỗ, khơi thông dòng chảy, làm bằng phẳng các nơi bị đọng nước, che chắn để tránh nước mưa.

05 Loại bỏ phế liệu, thu gom rác thải không để các vật đọng nước phát sinh lăng quăng.

06 Thay nước và chà rửa kỹ vật chứa nước định kỳ mỗi 5 - 7 ngày 1 lần.

07 Sử dụng nước trực tiếp từ vòi hoặc bồn chứa có nắp đậy kín.

HCDC
TT KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TP. HCM

07 biện pháp để DIỆT LĂNG QUẲNG

1

Dành 10-15 phút mỗi tuần **ĐỂ DỌN DẸP**
NƠI MÌNH LÀM VIỆC, SINH SỐNG

2

LẬT ÚP CÁC XÔ, LỌ, CHAI CŨ không dùng đến

3

THAY NƯỚC LỌ HOA, CHÉN NƯỚC CÚNG
ít nhất 01 lần/tuần

4

DỌN DẸP MÁI HIÊN, NÓC NHÀ, MÁNG XỐI
tránh bị tắc gây đọng nước

5

ĐẬY KÍN LU, HỒ, PHUY CHỨA NƯỚC
khi không dùng đến

6

Đối với những nơi chứa nước không dùng để uống,
sinh hoạt có thể **THẢ CÁ ĐỂ DIỆT LĂNG QUẲNG.**

7

BỎ MUỐI VÀO CÁC KHU VỰC ĐỌNG NƯỚC mà
không thể dọn dẹp được như nước trong bình hoa
để cúng tại các nghĩa trang, chén kê chân chạn...

